

Vrienden van het Spoorwegmuseum

Vrienden Dienst - digitaal Jaargang 6, Nummer: 64

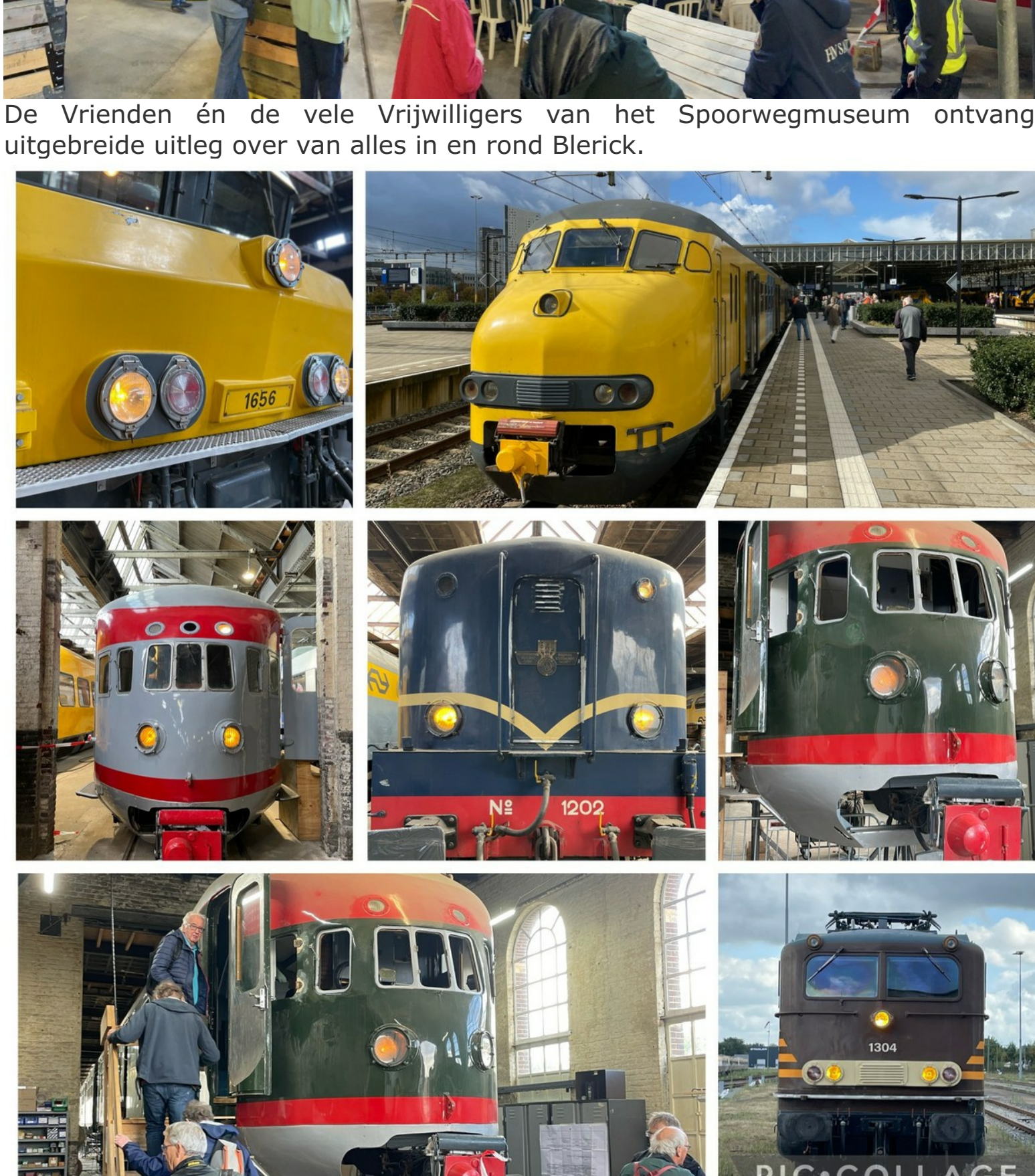
Activiteiten nu en later

t/m 30 oktober	Treinramp Harmelen
22 & 23 oktober	Arend onder stoom
22 t/m 30 oktober	Techlab XL
6 november	Rail Rookies Clubdag
24 dec t/m 8 jan.	Winterstation

De Vriendenrit van 2022

Op zaterdag de 1ste oktober 2022 vond onze jaarlijkse Vriendenrit plaats. Een reis met een museumtrein door het land. Deze keer genaamd: "Depot Express", was het reisdoel het depot van het Spoorwegmuseum in Blerick met treinstel 904 van de Stichting 2454 Crew.

Over deze bijzondere Vriendenrit en over wat er allemaal gebeurde en te zien was in Blerick leest u in de "papieren" VriendenDienst die in de tweede week van november het levenslicht zal zien. Om de Vrienden die niet mee geweest zijn naar Blerick iets van de sfeer te laten proeven, hieronder alvast een paar foto's....

Richard Weurding bevestigt Peter-Paul de Winter met een ferme handdruk de extra subsidie van de Vrienden voor de afbouw van het interieur van mat '36 treinstel 252.

De Vrienden én de vele Vrijwilligers van het Spoorwegmuseum ontvangen uitgebreide uitleg over van alles in en rond Blerick.

Het was ook de dag van de Neuzen!

Cartoon

VRIENDENRIT naar BLERICK

Cartoon van Hans Proper

Het Jonkheerpad

museumterrein te liggen, op het stukje spoor achter de overweg aan de Zonstraat. Dit is de enige plek waar het past. Eind november is gepland om samen met ProRail een permoment te creëren en te vertellen waarom onbewaakte overwegen verdwijnen.

Vorig jaar verwijderde ProRail het Jonkheerpad, een onbewaakte overweg die ProRail vorig jaar in het spoor achter kasteel Nemerlaer in Haaren (bij Oisterwijk) ophief. Het is een plek met historie. In de negentiende eeuw bedong de kasteelheer, zo gaat het verhaal, dat zijn butler ter plekke met een rode vlag een locomotief kon laten stoppen. Of dit werkelijk zo was wordt momenteel onderzocht in de archieven. Inmiddels zijn de vrijwilligers iedere woensdag bezig om het voetpad geschikt te maken voor plaatsing. Het komt buiten het museumterrein te liggen, op het stukje spoor achter de overweg aan de Zonstraat. Dit is de enige plek waar het past. Eind november is gepland om samen met ProRail een permoment te creëren en te vertellen waarom onbewaakte overwegen verdwijnen.

Techlab XL

Na een succesvolle editie van de Modeltrein Expo On traXS komt er nu het volgende evenement: van 22 t/m 30 oktober is er Techlab XL waar met allerlei spannende demonstraties en uitdagende proeven van alles en nog wat over de techniek achter de trein en het spoor is te leren.

Om Techlab XL onder de aandacht te brengen is er een radiospot gemaakt die van 18 t/m 24 oktober te horen is op NPO Radio 2, Sky Radio en Sublime. Daarnaast hangen de posters weer door heel Utrecht en zijn er advertenties in vele kranten. Ook komt Techlab XL terug in nieuwsbrieven en op websites van de actiepactanten van het Spoorwegmuseum, waaronder ANWB, NS en Utrecht Marketing: [Zie hier](#).

Tip: Koninklijke wachtkamer

Tijdens de tentoonstelling Royal Class organiseerde Artixex rondritten langs de Koninklijke Wachtkamers. Op zondagen in oktober hebben ze nu weer een rondleiding door de Koninklijke Wachtkamer van Den Haag op het programma staan. Ben je hierin geïnteresseerd dan is informatie [hier](#) te vinden.

Bewegwijzering in Utrecht

Nu staan er wegwijzers op verschillende plaatsen met een duidelijk bord richting het Spoorwegmuseum! De weg naar het Spoorwegmuseum wordt nu op verschillende plekken in Utrecht aangegeven. Dus vanaf nu is het Spoorwegmuseum voor bezoekers van buiten de stad een stuk makkelijker vindbaar.

Telefoon

In aansluiting op het bericht uit de vorige uitgave over de telefoon die werd geplaatst, hier een kijkje in het "binnenwerk". Een solide telefoon gemaakt voor gebruik buitenshuis, netjes achter een deurtje. Eerdere toepassingen waren weliswaar zonder deurtje, maar dat was te uitnodigend voor sommigen om te proberen hier mee te bellen. Dat was beslist niet bedoeld als gratis telefooncel!

Bomenkap bij de Arend

Of er een kapvergunning voor nodig was is niet met zekerheid te zeggen, maar feit is wel dat de grote boom op het pleintje van de Grote Ontdekking is verdwenen. Na 17 jaar trouwe dienst was zijn houdbaarheidsdatum overschreden en wordt hij vervangen door iets nieuws. De boom stond verankerd in een betonnen fundering. Deze wordt weggehaald. Daarna zal een nieuwe fundering worden gestort waarop de nieuwe boom wordt opgebouwd. Deze zal, anders dan de vorige boom, niet van massief hout zijn maar van kunststof. Het kan dus wel twee weken duren voordat het pleintje weer een boom heeft.

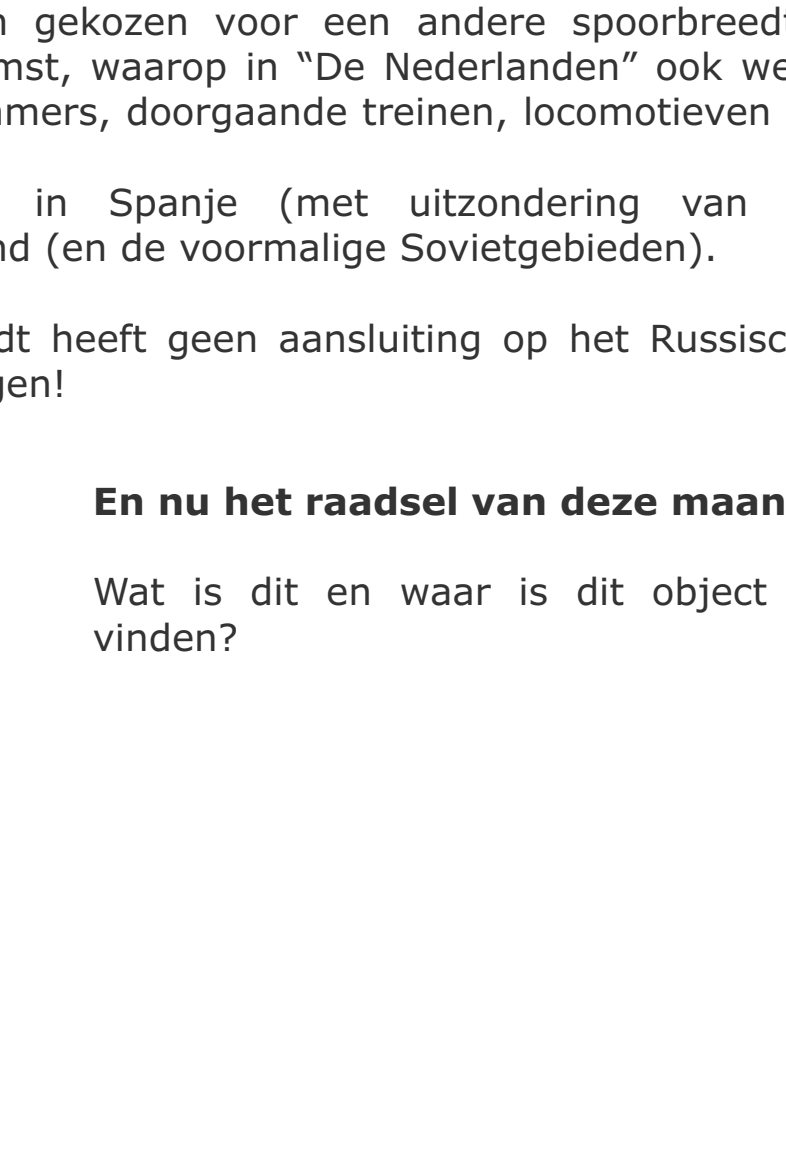
On traXS, Modeltrein Expo

Eind september was, met zo'n 2,5 jaar vertraging, dan eindelijk de 13^e editie van de Modeltrein Expo On traXS een feit. De sfeer was weer als vanouds en de kwaliteit van de banen bijzonder hoog. We ontvingen veel complimenten, zowel van de deelnemers als van de bezoekers. Zondag werden traditioneel de prijzen uitgereikt voor de On traXS Award en de Kids Award. Grote winnaar was Diger Rossel, die met zijn baan Big Thunder Mountain met beide prijzen aan de haal ging. Zijn modelbaan was een miniatuurversie van de gelijknamige attractie in Disneyland Parijs, iets wat dus in de smaak viel bij de bezoekers.

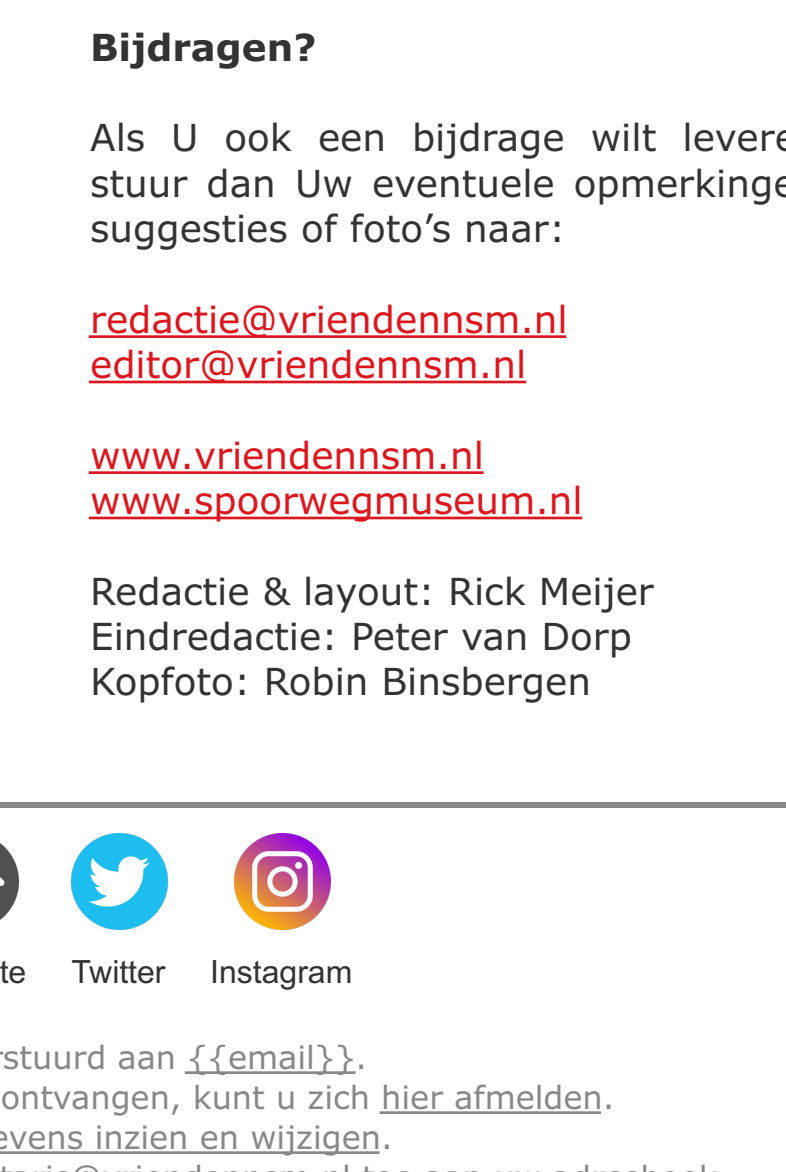
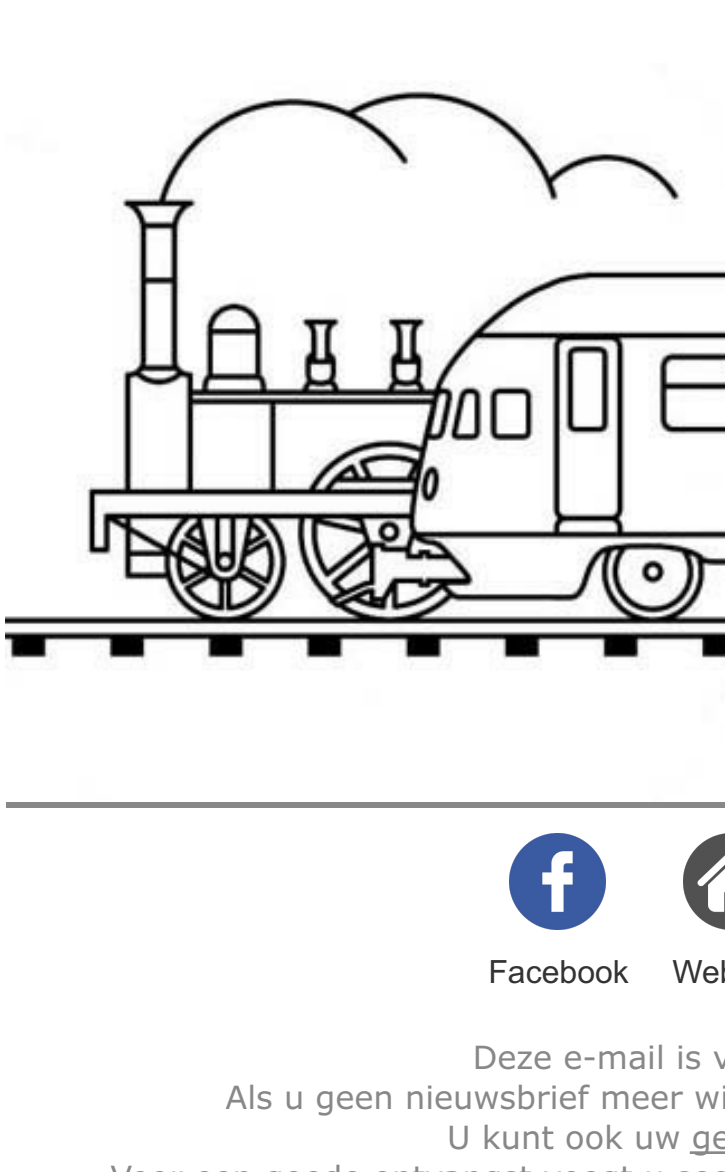
Rail Rookie Loris reikte de prijzen uit, hieronder de winnende baan.

Op de tweede plaats eindigde Le Bassin (de staalfabriek) van Floris Dilz; brons was er voor Cubana (een Caraïbische impressie) van de Belgische bouwers Samuel de Zutter en Valentijn van Der Haegen. Het was een zeer succesvol weekend, met 9.980 bezoekers tikten we niet niet de 10.000 aan. Maar dat is een mooi doel voor de volgende editie, die al voor 17, 18 en 19 maart 2023 gepland staat. Hieronder enige foto's van de editie 2022:

Het was weer zeer opmerkelijk hoe getrouw de modellen waren. Als je er een beetje naar kijkt, open naar kon kijken en dan zeggen: ja, zo ziet de wereld er wel uit! Of heeft er zo uitgezien... Dat er ook moderne tafereel waren is bijvoorbeeld hier te zien: het boren van een tunnelsysteem.

De modellen waren ook aanwezig met een stand, met het doel onze bekendheid te vergroten en het maken en nieuwe Vrienden. Dat laatste is dan ook gelukt met de hoop dat de inschrijvingen nog nadruppelen. In de achtergrond op een groot beeldscherm was een video te zien samengesteld uit de Vriendenrit van 2021.

De registratiefabriek

Een kijkje achter de schermen over de enorme hoeveelheid secuur werk. Binnen de Registratiefabriek is begonnen met het registreren van de vaste opstellingen in het museum. Als startpunt de modellen in het modellenmagazijn. De modellen worden vastgelegd in een mobiele foto opstelling en worden daarna toegevoegd aan het registratiesysteem. Als voorbeeld dit model van de NS20, ofwel de Kameel. Het model werd door Artixex in kunststof vervaardigd in schaal h0 in Pruisisch blauwe en grijze kleurstelling met rode details en onder de kopruiten een Allan-vleugel. In het dak zijn de herkenbare "bulten" als de plaats van de machinist aangebracht. Dit model is geschenken bij de overdracht van de NS20 aan het Spoorwegmuseum op 4 juni 2019. Hier het model na afloop van de registratie nog even vergeleken met de echte versie!

In de Registratiefabriek zijn ook mooie stappen gezet met het registreren van de uniformen en accessoires. Zo zijn alle objecten die in het kledingdepot liggen geregistreerd, weer netjes in daarvoor geschikte verpakkingen opgeborgen in en op standplaats gezet. Hierboven een foto vóór en ná.

Tijdreizen

NS presenteerde afgelopen dinsdag een nieuwe YouTube-serie 'Tijdreizen'. Een serie over historische gebeurtenissen rondom het spoor. Van vroeger, naar nu en ook verder. De filmpjes zijn gemaakt in samenwerking met, en gedraaid in het Spoorwegmuseum. De eerste aflevering gaat over het iconische logo en de schok van de gele treinen, eigenlijk het onderwerp van onze tentoonstelling Baanbrekend Design die we in 2018 organiseerden. Voor het filmpje: [Zie hier](#).

Leukste uitje

Ook dit jaar kan iedereen weer stemmen voor de ANWB verkiezing 'Leukste uitje van Nederland'. Het Spoorwegmuseum is ook deze keer weer genomineerd voor de titel 'Leukste uitje van de provincie Utrecht'. Daarvoor zijn natuurlijk wel stemmen nodig. Stem dus op het Spoorwegmuseum, en laat ook je vrienden en familie stemmen. Veel 10-en geven en een mooie review helpen natuurlijk ook. Nog een voordeelje: als je stemt maak je kans op een gratis dagje uit voor jou en je gezin. Stemmen kan nog tot en met 30 oktober. [Hier is de stemlink](#).

Het raadsel

In de vorige uitgave was dit het onderwerp: **Het is het breedspoor, en het normaalspoor, waarbij het breedspoor is aangelegd voor de Arend.** De locatie is bij de spoorovergang/Blokpost Arnhemsestraat. Zoals te zien is eindigt daar het normaalspoor. Het normaalspoor wordt gevormd door de linker rail en de rail die tussen de 2 rails in ligt.

Hier de Kameel op het normaalspoor.

En hier het breedspoor tot de ingang/uitgang van het Spoorwegmuseum.

Voor het eerste spoorlijntje in 1839 tussen Amsterdam en Haarlem was gekozen voor een spoorwijdte van 1668 mm. Men dacht toen dat een bredere spoorwijdte een stabielere rit zou geven. Na enige tijd kwamen de beslissende ingenieurs tot de ontdekking dat andere landen hadden gekozen voor een andere spoorbreedte, namelijk 1435 mm. Dit werd de toekomst, waarop in "De Nederlanden" ook werd overgegaan naar die nieuwe "norm". Immers, doorgaande treinen, locomotieven en rijtuigen werden dan mogelijk.

Breedspoor is nog wel in gebruik in Spanje (met uitnodigende van de hogesnelheidslijnen), Portugal en Rusland (en de voormalige Sovjetgebieden).

Het breedspoor dat bij het hek ophoudt heeft geen aansluiting op het Russische spoor en zal dat ook zeker nooit krijgen! Zie ook [hier op wikipedia](#)

En nu het raadsel van deze maand:

Wat is dit en waar is dit object te vinden?

Foto's in deze uitgave van; Harry Peters; Richard Weurding; Spoorwegmuseum; Ger Bakker; Martijn Bijvoet.

Bijdragen?

Als U ook een bijdrage wilt leveren, stuur dan Uw eventuele opmerkingen, suggesties of foto's naar:

redactie@vriendennsm.nl
editor@vriendennsm.nl

www.vriendennsm.nl
www.spoorwegmuseum.nl

Redactie & layout: Rick Meijer
Eindredactie: Peter van Dorp
Kopfoto: Robin Binsbergen

